

Met voerefficiëntie valt geld te verdienen

De voerefficiëntie van een koppel koeien is een goede graadmeter voor het management op een bedrijf, stelt Arnee Korevaar van De Heus Voeders. Dit kengetal speelt bij De Heus een belangrijke rol in de advisering aan veehouders. De verschillen tussen bedrijven zijn aanzienlijk en hebben grote invloed op het financieel saldo.

Meten is weten, dachten ze bij De Heus Voeders toen ze enkele jaren geleden onderzoek startten naar de voerefficiëntie op de bedrijven die gebruikmaken van het monitoringsprogramma van de voerfirma. De resultaten zetten de schijnwerper op de verschillen tussen bedrijven en het effect van voerefficiëntie op de rentabiliteit van de bedrijfsvoering. Op de monitorbedrijven produceerden de koeien gemiddeld 29,7 kg meetmelk uit 21,4 kg droge stof voer. Dit betekent dat ze een voerefficiëntie realiseerden van 1,39 kg melk per kg droge stof voer. Op de 15 procent beste bedrijven in het monitornetwerk produceerden de koeien 30,2 kg meetmelk uit 19,8 kg droge stof voer; dat wil zeggen een voerefficiëntie van 1,53. De 15 procent minste bedrijven kwamen uit op een voerefficiëntie van 1,21 (26,8 kg melk uit 22,1 kg droge stof voer). 'In vergelijking met de 15 staartbedrijven produceren de koeien op de 15 kopbedrijven niet alleen 3,4 kilo meer melk, ze hebben daar ook 2,3 kilo droge stof minder voer,

waarvan 1,9 kilo droge stof krachtvoer, voor nodig. Voor deze bedrijven snijdt het mes dus aan twee kanten', concludeert Arnee Korevaar, productmanager rundvee bij De Heus. Deze uitkomst ziet hij ook terug in het percentage melk uit ruwvoer. Op de 15 kopbedrijven was dit 68 procent, op de 15 staartbedrijven 63 procent.

Voerefficiëntie is saldo

Dat de variatie in voerefficiëntie groot is, kwam voor Korevaar niet als een verrassing. 'We zien tussen bedrijven al jaren grote verschillen in saldo en we weten dat het saldo voor een belangrijk deel bepaald wordt door de efficiëntie waarmee koeien ruwvoer omzetten in melk. Met verbetering van de voerefficiëntie is dan ook geld te verdienen', stelt hij.

Korevaar onderbouwt zijn stelling met een rekenvoorbeeld voor een koppel koeien met een jaarverbruik van 680 ton droge stof voer. Bij een voerefficiëntie van 1,47 produceren deze koeien met dit voer jaarlijks 1 miljoen

Eenvoudig fokken op voerefficiëntie met FeedExcel

De fokkerijstrategie FeedExcel heeft CRV wetenschappelijke kennis uit vier jaar onderzoek naar individuele voeropname en slaat op van meer dan 10.000 koeien vertaald in een praktisch hulpmiddel voor veehouders. FeedExcel-fokkerijstrategie maakt gebruik van een aantal bouwstenen. Het is effectief te kunnen fokken op voerefficiëntie is het belangrijk de voerefficiëntie van individuele dieren in de veestapel te kennen. Veehouders die merkerfokwaarden laten vaststellen, zien direct welke dieren de hoogste genetische aanleg hebben. Merkeronderzoek is daarom een van de belangrijke bouwstenen in de FeedExcel-fokkerijstrategie.

Een andere bouwsteen in deze strategie is het meenemen van voerefficiëntie in het StierAdviesProgramma (SAP). Het StierAdviesProgramma selecteert de dieren in de veestapel met de hoogste genetische aanleg voor voerefficiëntie en maakt paringen op basis van deze kennis. De maximale genetische vooruitgang op voerefficiëntie wordt bereikt door het paren van vrouwelijke dieren met de hoogste genetische aanleg met stieren met de hoogste genetische aanleg voor dit kenmerk. Een belangrijke bouwsteen van de FeedExcel-strategie is daarom het selecteren van FeedExcel-stieren. Deze zijn op de stieren-

kaarten en in de CRV-webshop herkenbaar aan het FeedExcel-beeldmerk. FeedExcel-stieren combineren een hoge productievererving met een hoge fokwaarde voor voerefficiëntie, goede scores voor gezondheidskenmerken en een positieve levensduurvererving. Fokken met FeedExcel-stieren resulteert in een efficiënte en hoogproductieve, maar ook in een gezonde en duurzame veestapel.

Arnee Korevaar, productmanager rundvee bij De Heus Voeders: 'De efficiëntie waarmee koeien voer omzetten in melk bepaalt voor een belangrijk deel het saldo'

kg melk. Als het de veehouder lukt om de voerefficiëntie te verhogen naar 1,50, produceren de koeien van dezelfde hoeveelheid voer 1.020.000 kg melk. Bij een melkprijs van 40 cent levert deze extra 20.000 kg melk een extra voersaldo op van 8.000 euro.

Voerefficiëntie is een graadmeter

Voerefficiëntie is voor Korevaar en zijn collega-rundveespecialisten dan ook een belangrijk kengetal bij de advisering van bedrijven. 'De voerefficiëntie van een koppel koeien is een goede graadmeter voor het management van de veehouder', stelt de productmanager. 'De kwaliteit van het ruwvoer, het voermanagement, de duurzaamheid, de gezondheid en de vruchtbaarheid van de koeien; het zijn allemaal factoren die invloed hebben op de efficiëntie waarmee de dieren voer omzetten in melk.' Overigens benadrukt Korevaar dat het realiseren van een maximale voerefficiëntie geen doel op zich moet zijn, maar het resultaat van optimalisatie binnen de omstandigheden op een bedrijf. 'Sommige veehouders hebben vanwege specifieke bedrijfsomstandigheden veel ruwvoer van een wat minder hoge kwaliteit in voorraad', licht hij toe aan de hand van een voorbeeld. 'Deze veehouders kunnen de voerefficiëntie gemakkelijk verhogen door meer krachtvoer aan te kopen. Maar financieel is dat vaak niet aantrekkelijk. De optimale voerefficiëntie zal op deze extensieve bedrijven op een lager niveau liggen dan op intensieve bedrijven waar veel voer wordt aangekocht.'

Korevaar ziet dat een toenemend aantal veehouders de voerefficiëntie van de koeien volgt en probeert te optimaliseren. 'Voer wegen is daarbij een must. De techniek biedt echter steeds meer mogelijkheden om de voerefficiëntie van dag tot dag en volledig geautomatiseerd te bepalen', constateert hij. 'Dit betekent dat veehouders rechtstreeks kunnen sturen op voerefficiëntie en bijvoorbeeld bij aanpassingen in het rantsoen direct kunnen zien wat het effect is op de benutting.'

Fokkerij is een volgende stap vooruit

'Op dit moment kijken we naar de voerefficiëntie op koppelniveau. We hebben immers geen cijfers over de ruwvoeropname van individuele dieren', legt Korevaar uit. Volgens de productmanager is er een limiet aan de efficiëntie waarmee koeien op een gezonde manier voer kunnen omzetten in melk. Vooralsnog gaan voerspecialisten ervan uit dat deze voor een gezond koppel rond de 1,6 ligt. 'Maar er is zeker potentie om deze limiet de komende jaren te verhogen. Uit proefgegevens van bedrijven waar de individuele ruwvoeropname wordt gemeten, zie je dieren die bij een voerefficiëntie van 1,7 of 1,8 gezond en vitaal blijven produceren. De potentie voor een verdere verhoging van de voerefficiëntie ligt op dierniveau. Daar valt winst te behalen via verbetering van de genetische aanleg', verwacht Korevaar. 'Fokkerij is de volgende stap voor verhoging van de voerefficiëntie.'